

Monumentnummer*: 507106

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 mei 1997
Kadaster deel/nr 82654/43

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Dokkum Noardeast-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Dokkum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Dokkum A 3026

Omschrijving**

Inleiding

De riante VILLA Zonneheuvel op het Zuiderbolwerk werd onder Interbellumarchitectuur in 1933 ontworpen door T. Venstra Ozn. te Dokkum voor S. Bouma, directeur van de naastgelegen voormalige sigarenfabriek annex groothandel. De voormalige sigarenfabriek, gevestigd in het pakhuis de Nijverheid, is rijksmonument (nr. 13184). Aan de noordzijde grenst het pand aan het Grootdiep; aan de zuidzijde biedt het uitzicht op de Woudpoortsgracht. In 1965 werd het terrein gedeeltelijk afgegraven om een garage in de berging onder de ronde serre te maken. De contemporaine erfscheiding, naar ontwerp van T. Venstra Ozn., behoort tot het beschermde object. In de detaillering, in het bijzonder door de vervanging van het vensterhout aan de noordzijde, is het reliëf van de gevel enigszins verschaald.

Omschrijving

De villa heeft een samengestelde plattegrond, die de functionele indeling van het pand weerspiegelt: het grote bouwvolume met twee volledige verdiepingen haaks op de grachten bevat de woon- en slaapvertrekken van de hoofdbewoners; in de oostelijke nevenbouw zijn de kleine slaapvertrekken en de functionele vertrekken ondergebracht. Aan de westzijde is een eenvoudige serre met overdekt terras aangebouwd. Het woonhuis heeft drie bouwlagen: een souterrain, een bel-etage en een verdieping, gedeeltelijk in de kap; de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vloer tussen het souterrain en de bel-etage is van gewapend beton. De gevels zijn spouwmuuren, opgetrokken in gele bakstenen op een trasraam van donkerbruine klinkers, met terugliggende lintvoeg en platvolle stootvoeg. De raamopeningen zijn bijna alle als drielichtvenster of strokenvenster onder een rollaag uitgevoerd. De samengestelde kap heeft een royaal overstek met een ronde, zinken bakgoot en is belegd met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en op de halfronde uitbouw met keramische daktegels. De zuidgevel heeft in het hoofdvolume een driezijdige erkerbeuk over twee bouwlagen; onder de ramen van de tweede bouwlaag hangt een houten bloembak. Aan de muur in metselmozaïek hangt, uitgevoerd in smeedijzer, de naam van het huis. In de nevenbouw bevindt zich de entree met vernist paneelwerk onder de betonnen vloer van een balkon met een bakstenen balustrade en ijzeren leuning met bollen. Rechts naast de deur een brievenbus, die evenals de neuten van het deurkozijn is uitgevoerd in een granietsoort. Aan de westzijde is de keuken onder een wolfdak met eigen ingang en hoekvenster. Tegen de westgevel is de schoorsteen, waarnaast op de verdieping een verticaal tweelichtvenster is. De noordgevel wordt in sterke mate beheerst door de halfronde uitbouw over twee bouwlagen en het grote dakvlak van de nevenbouw. In het souterrain een vierlicht strokenvenster en een toegangsdeur naar de voormalige werkplaats. Aan de bel-etage is een betonnen balkon, die bijna geheel voorlangs de gehele noordgevel loopt. In de nevenbouw twee drielichtvensters en in het dakschild een dakkapel van de voormalige dienstbodeslaapkamer met gepotdekseld hout. De halfronde uitbouw heeft een strokenvenster in de bel-etage en op de verdieping een open balkon met bakstenen balustrade onder het halfronde dak, dat rust op betonnen kolommen. In de recht gesloten gevel een dubbele balkondeur en zijlichten. De westelijke zijgevel wordt gedeeltelijk oversneden door de serre met overdekt terras onder een betonplaat. De betonnen vloer van het terras is bevoerd met hard gebakken tegels. De borstwering en de hoeken zijn gemetseld, voor het overige bestaat het uit glaspanelen. Op de tweede bouwlaag aan de westzijde twee drielichtvensters met gekleurd glas-in-lood. Op het dakschild een houten kajuit met drielichtvenster. De inpandige structuur van de villa is herkenbaar. Het terrein van de villa is aan drie zijden omgeven door een contemporaine tuinmuur. De tuinmuur is gemetseld in donkerbruine klinkers, met penanten waartussen een ijzeren buis. De tuinhokjes zijn van ijzer en hebben een eenvoudige opgelaste versiering.

Waardering

De villa die onder Interbellumarchitectuur is gebouwd naar ontwerp van T. Venstra Ozn. uit 1933, is van algemene cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

- vanwege de historisch-functionele relatie tot het pakhuis de 'Nijverheid',
- als exemplarisch voorbeeld van de Interbellumarchitectuur, - vanwege de hoge mate van esthetische en functionele kwaliteit van het ontwerp,
- vanwege de hoge mate van architectonische gaafheid van het exterieur van de villa met terreinafscheiding op het Zuiderbolwerk,
- als beeldbepalend pand op het Zuiderbolwerk, binnen het beschermd stadgezicht.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument